

>Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contactpersoon

Uw brief van
31 augustus 2022

Uw kenmerk
33844601

Onze referentie
HD.022.132

Bijlagen
Geen

Datum 27 september 2022
Betreft Uitvoeringstoets Wet wijzigen indexeringsbepalingen Les- en cursusgeldwet en hardheidsclausules WSF 2000 en WTOS

Geachte [REDACTED],

Aanleiding

In uw brief van 31 augustus 2022 (referentie 33844601) heeft u DUO gevraagd een uitvoeringstoets uit te brengen op het voorstel voor een wijziging van de indexeringsbepalingen in de Les- en cursusgeldwet en een wijziging van de hardheidsclausules zoals opgenomen in de Wet studiefinanciering 2000 en de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.

Voor wat betreft de wijze van indexering van het lesgeld geldt dat ook het Uitvoeringsbesluit Les- en cursusgeldwet 2000 zal moeten worden gewijzigd omdat de wijze van indexering wordt overgeheveld van de LCW naar het Uitvoeringsbesluit.

U gaf daarbij aan dat beoogd wordt om de wijziging uiterlijk 30 september 2023 in te laten gaan zodat deze voor wat betreft de nieuwe wijze van indexering van het lesgeld effectief wordt bij het bepalen van het lesgeld voor het studiejaar 2024-2025.

Conclusie

De maatregel is voor DUO uitvoerbaar binnen de in deze uitvoeringstoets geschetste kaders. Wel dient daarbij nadrukkelijk aandacht te worden besteed aan het moment van aanleveren van de norm voor het lesgeld.

Toelichting indexering

Het hanteren van een andere wijze van indexering voor de bepaling van de hoogte van het lesgeld betekent dat de jaarlijks vast te stellen het lesgeld anders zal worden berekend. De wijze van indexeren heeft geen invloed op de werkwijze van DUO voor het opnemen van de jaarlijkse nieuwe norm van het lesgeld. Het aanleveren van een norm is iets dat elk jaar plaatsvindt en implementatie daarvan in de systemen behoort tot de reguliere werkzaamheden van DUO. De wijze waarop de norm wordt vastgesteld is daarbij voor DUO niet van belang.

Wat echter aandacht vraagt is het gegeven dat de norm van het lesgeld doorwerkt in een aantal andere normen. De hoogte van het lesgeld heeft effect op de maximale hoogte van de aanvullende beurs en aanvullende lening binnen de studiefinancieringen de maximale aanvullende toelage binnen de tegemoetkoming scholieren. De berichten met betrekking tot de toekenningen voor

studiefinanciering voor het kalenderjaar 2024 worden begin oktober 2023 aangemaakt en verzonden. Dit moment is mede gekozen gelet op de beperkte personele capaciteit tijdens de herfstvakantie en te verwachten extra contactmomenten rondom de betaaldatum van de studiefinanciering voor oktober 2023.

Onze referentie

Het is daarom essentieel dat DUO uiterlijk op 1 oktober 2023 beschikt over de norm voor het lesgeld berekend conform de nieuwe indexeringsystematiek. Wanneer op dat moment het onderhavige wetsvoorstel nog niet is goedgekeurd door het parlement en het lesgeld nog niet is berekend conform de nieuwe wijze van indexering, stelt DUO voor om voor het toekennen van studiefinanciering voor het kalenderjaar 2024 (en mogelijk ook voor het toekennen van tegemoetkoming scholieren) wel alvast uit te gaan van de nieuwe norm. Als u niet kunt instemmen met dit voorstel, stel ik voor dat we in onderling overleg bepalen op welke wijze de vaststelling van de lesgeldnorm zodanig kan plaats vinden dat de uitvoering hiervoor zo min mogelijk extra inspanning moet verrichten.

Toelichting Hardheidsclausule

Het vervallen van de uitzonderingen op de hardheidsclausule (begrippen 'partner', 'toetsingsinkomen' en 'vreemdeling') zal de mogelijkheid voor het toepassen van maatwerk in bepaalde gevallen ruimhartiger maken. De verwachting is dat het aantal gevallen waarin een beroep wordt gedaan op toepassing van de hardheidsclausule slechts in beperkte mate zal toenemen. Wel zal na inwerkingtreding van het wetsvoorstel de hardheidsclausule vaker worden toegepast omdat de uitzonderingen daarop komen te vervallen. De extra tijd die het beoordelen met zich meebrengt kan worden geschaard onder de extra middelen die in het kader van de WaU ter beschikking zijn gesteld.

Daarnaast is eenmalige aanpassing nodig van werkinstructies. De capaciteit die daarmee is gemoeid, kan worden geschaard onder het reguliere werk.

DUO stelt voor om vooruitlopend op de geplande inwerkingtreding van het wetsvoorstel in de zomer van 2023, in de uitvoering in voorkomende gevallen alvast rekening te houden met de aanstaande geplande wijziging van de hardheidsclausule.

Kosten

Er zijn geen kosten verbonden aan de nieuwe wijze van indexeren als DUO tijdig beschikt over de nieuwe norm voor het lesgeld en de daarvan afgeleide normen voor de aanvullende beurs of aanvullende toelage. Dit geldt eveneens als u instemt met het voorstel om bij dreigende overschrijding van de termijn, waarop DUO moet beschikken over de nieuwe norm voor het lesgeld, vooruit te lopen op de nieuwe norm.

De kosten van het vervallen van de uitzonderingen op de hardheidsclausule zullen worden verdisconteerd in de extra middelen die in het kader van de WaU beschikbaar zijn gesteld.

Inspectie van het Onderwijs en Auditdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht is deze uitvoeringstoets ook uitgezet bij de Inspectie en de ADR. Deze reacties zullen in verband met de korte termijn waarbinnen de reactie van DUO dient te worden aangeleverd, worden nagezonden.

Graag verneem ik van u of u zich kunt vinden in de wijze waarop DUO uitvoering wil geven aan het wetsvoorstel. Het gaat dan in het bijzonder om het voorstel om bij een (net) niet tijdig aangenomen wetsvoorstel begin oktober 2023 wel alvast

bij de vaststelling van de studiefinanciering (en tegemoetkoming) te gaan toekennen op basis van de nieuwe indexeringswijze van de lesgeldnorm. Het is immers niet de verwachting dat de Kamer het wetsvoorstel zal afwijzen. Daarnaast gaat het ook om het voorstel om bij de toepassing van de hardheidsclausule vast vooruit te lopen op de aanstaande wetswijziging door hier in de uitvoering in voorkomende gevallen vast rekening mee te houden.

Onze referentie

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

